HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

17 septembrie 2009 *

În cauza C-347/08,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolelor 68 CE și 234 CE de Landesgericht Feldkirch (Austria), prin decizia din 14 iulie 2008, primită de Curte la 28 iulie 2008, în procedura

Vorarlberger Gebietskrankenkasse

împotriva

WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul A. Rosas, președinte de cameră, domnii A. Ó Caoimh, J. Klučka (raportor), U. Lõhmus și doamna P. Lindh, judecători,

* Limba de procedură: germana.

avocat general: domnul P. Mengozzi,
grefier: doamna R. Șereș, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 1 iulie 2009,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Vorarlberger Gebietskrankenkasse, de A. Wittwer, Rechtsanwalt;

— pentru WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG, de A. Weber, Rechtsanwalt;

— pentru guvernul austriac, de doamna C. Pesendorfer și de domnul G. Kunnert, în calitate de agenți;

— pentru guvernul ceh, de domnul M. Smolek, în calitate de agent;

— pentru guvernul german, de domnul M. Lumma și de doamna J. Kemper, în calitate de agenți;

— pentru guvernul spaniol, de domnul J. López-Medel Báscones, în calitate de agent;

— pentru guvernul italian, de doamna I. Bruni, în calitate de agent, asistată de doamna W. Ferrante, avvocato dello Stato;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de doamnele A.-M. Rouchaud-Joët și S. Grünheid, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni în regres formulate de Vorarlberger Gebietskrankenkasse, cu sediul la Dornbirn (Austria) (denumită în

continuare „VGKK”), împotriva WGV-Schwäbische Allgemeine Versicherungs AG, cu sediul la Stuttgart (Germania) (denumită în continuare „WGV-SAV”).

Cadrul juridic

Dreptul comunitar

Regulamentul nr. 44/2001

3 Considerentele (11)-(13) ale Regulamentului nr. 44/2001 prevăd:

„(11) Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. În cazul persoanelor juridice, domiciliul trebuie să fie definit în mod independent, în vederea ameliorării transparenței normelor comune și a evitării conflictelor de competență.

(12) În afară de instanța domiciliului pârâtului, trebuie să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și litigiu sau în scopul bunei administrări a justiției.

(13) În cazul contractelor de asigurare, al contractelor încheiate cu consumatorii și al contractelor de muncă, partea defavorizată trebuie să fie protejată prin norme de competență mai favorabile intereselor sale decât normele generale prevăzute în prezentul regulament.”

4 Normele de competență prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001 sunt cuprinse în capitolul II din acesta, constituit din articolele 2-31.

5 Articolul 2 alineatul (1) din acest regulament, care face parte din secțiunea 1 din capitolul II menționat, intitulată „Dispoziții generale”, prevede:

„Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză.”

6 Articolul 3 alineatul (1) din regulamentul menționat, care figurează la aceeași secțiune 1, prevede:

„Persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru pot fi acționate în justiție în fața instanțelor unui alt stat membru numai în temeiul normelor enunțate în secțiunile 2-7 din prezentul capitol.”

7 În cuprinsul articolelor 8-14, secțiunea 3, intitulată „Competența în materie de asigurări”, din capitolul II menționat prevede norme de competență în materie de asigurări.

8 În conformitate cu articolul 8 din acest regulament:

„În materie de asigurări, competența este determinată de prezenta secțiune, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 4 și ale articolului 5 punctul 5.”

9 Articolul 9 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„Un asigurător care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționat în justiție:

(a) în fața instanțelor din statul membru pe teritoriul căruia are domiciliul sau

(b) în alt stat membru, în cazul acțiunilor intentate de către deținătorul poliței de asigurare, asigurat sau un beneficiar, în fața instanțelor de la locul unde este domiciliat reclamantul […]

[…]”

10 Potrivit articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001:

„Dispozițiile articolelor 8, 9 și 10 se aplică în cazul acțiunii directe introduse de persoana vătămată împotriva asigurătorului, în situația în care sunt permise asemenea acțiuni directe.”

Directiva 2000/26/CE

11 Directiva 2000/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 mai 2000 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la asigurarea de răspundere civilă auto și de modificare a Directivelor 73/239/CEE și 88/357/CEE ale Consiliului (JO L 181, p. 65, Ediție specială, 06/vol. 4, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2005/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 (JO L 149, p. 14, Ediție specială, 06/vol. 7, p. 212, denumită în continuare „Directiva 2000/26”), prevede la articolul 3, intitulat „Dreptul la acțiune directă”:

„Fiecare stat membru urmărește ca părțile vătămate menționate la articolul 1, prejudiciate în urma unor accidente în sensul prezentei dispoziții, să dispună de un drept de acțiune directă împotriva întreprinderii de asigurare, drept care cuprinde răspunderea civilă a persoanei responsabile.”

12 Pentru a defini termenul „parte vătămată”, articolul 2 litera (d) din această directivă face trimitere la articolul 1 punctul 2 din Directiva 72/166/CEE a Consiliului din 24 aprilie 1972 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la asigurarea de răspundere civilă auto și introducerea obligației de asigurare a acestei răspunderi (JO L 103, p. 1, Ediție specială, 06/vol. 1, p. 10).

Directiva 72/166

13 În sensul articolului 1 punctul 2 din Directiva 72/166, este considerată „parte vătămată” orice persoană îndreptățită să primească o despăgubire pentru orice pagubă sau vătămare provocată de vehicule.

Dreptul național

14 Potrivit articolului 332 alineatul 1 din Legea generală privind asigurarea socială (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, denumită în continuare „ASVG”):

„Dacă persoanele care au dreptul la prestații în temeiul dispozițiilor prezentei legi federale […] pot solicita repararea prejudiciului suferit ca urmare a accidentului în temeiul altor dispoziții legale, asigurătorul se subrogă în aceste drepturi în măsura în care trebuie să furnizeze prestații.”

15 Articolul 1394 din Codul civil (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch) prevede:

„Drepturile cesionarului sunt aceleași cu cele ale cedentului în ceea ce privește creanța transmisă.”

Acțiunea principală și întrebările preliminare

16 La 10 martie 2006, pe o autostradă din Germania a avut loc un accident rutier în care au fost implicate, pe de o parte, doamna Gaukel, conducătoare a unui vehicul asigurat în Germania în temeiul asigurării de răspundere civilă la WGV-SAV și, pe de altă parte, doamna Kerti, conducătoare a unui alt vehicul. Aceasta a trebuit să frâneze brusc, din cauza traficului. Doamna Gaukel, conducătoare a vehiculului care se afla în spatele celui condus de doamna Kerti, a tamponat vehiculul acesteia din urmă. Șocul i-a cauzat doamnei Kerti o entorsă la coloana cervicală, astfel încât aceasta a trebuit să fie supusă mai multor tratamente medicale. Medicii care au îngrijit-o i-au atestat, în plus, o incapacitate de muncă pentru perioada 15-21 martie 2006. VGKK, în calitate de organism de securitate socială, a furnizat prestații asiguratei sale, doamna Kerti.

17 În cursul perioadei 2 ianuarie 2006-20 august 2007, doamna Kerti era domiciliată la Bludenz (Austria). Începând cu această din urmă dată, doamna Kerti are reședința la Ubstadt-Weiher (Germania).

18 Prin scrisoarea din 22 septembrie 2006, întemeindu-se pe cesiunea legală a drepturilor doamnei Kerti, în conformitate cu articolul 332 din ASVG, VGKK a solicitat WGV-SAV ca, până la 24 octombrie 2006, să plătească cheltuielile pe care le suportase pentru a furniza prestații propriei asigurate. Astfel, VGKK a arătat că responsabilitatea exclusivă a accidentului incumbă asiguratei lui WGV-SAV.

19 Întrucât plata nu a fost efectuată, VGKK a introdus, la 13 februarie 2008, o acțiune în regres la Bezirksgericht Dornbirn (Austria) împotriva WGV-SAV. Aceasta din urmă, care contesta acțiunea pe fond, a invocat lipsa competenței internaționale a instanței sesizate și a susținut, pe de o parte, că, ținând seama de originea lor, drepturile în cauză erau cele ale doamnei Kerti, care avea reședința în Germania în momentul introducerii cererii introductive. Pe de altă parte, litigiul ar opune două părți în poziție de egalitate, astfel încât reclamanta nu ar fi îndreptățită la protecție în sensul Regulamentului nr. 44/2001.

20 Prin Ordonanța din 21 mai 2008, Bezirksgericht Dornbirn a respins acțiunea pentru lipsa competenței internaționale.

21 Prin urmare, VGKK a formulat apel la Landesgericht Feldkirch, solicitând ca Ordonanța din 21 mai 2008 să fie anulată și să se dispună continuarea procedurii în fața primei instanțe.

22 Landesgericht Feldkirch expune trei argumente în favoarea competenței instanțelor austriece. În primul rând, se impune, în opinia sa, să se considere că VGKK este parte vătămată, de vreme ce, în urma accidentului, a furnizat prestații doamnei Kerti. În al doilea rând, ca urmare a cesiunii legale în temeiul articolului 332 din ASVG, VGKK a succedat, chiar în momentul accidentului, doamnei Kerti în toate drepturile acesteia. Având în vedere că a preluat poziția juridică a asiguratei sale, VGKK invocă, în acțiunea sa, drepturile acesteia din urmă, și nu drepturile sale. În al treilea rând, în cazul unui accident grav care provoacă vătămări corporale, partea direct vătămată își păstrează dreptul la repararea prejudiciului moral și a pagubelor materiale. În acest caz, ea poate solicita repararea acestor pagube în fața instanței în raza teritorială a căreia se află domiciliul său. Dreptul la rambursarea îngrijirilor medicale și, eventual, a prestațiilor de pensie ar fi, în acest caz, transferat organismului de securitate socială. Dacă organismul menționat nu se poate prevala de aceeași competență, ar trebui să formuleze, așadar, o acțiune în regres în fața unei instanțe a unui alt stat membru. În aceste condiții, instanțele din diferite state membre s-ar pronunța asupra acelorași fapte, ceea ce ar putea aduce atingere obiectivelor Regulamentului nr. 44/2001, în măsura în care ar fi posibil ca instanțe din diferite state membre să pronunțe hotărâri ireconciliabile.

23 Cu toate acestea, potrivit instanței de trimitere, există două argumente care pledează împotriva recunoașterii competenței instanțelor austriece. Pe de o parte, Directiva 2000/26 are ca obiectiv protejarea părții defavorizate printr-o simplificare semnificativă și o facilitare a punerii în aplicare a drepturilor de despăgubire în cazul accidentelor rutiere cu un element de extraneitate. Or, prin raportare la Hotărârea din 13 decembrie 2007, FBTO Schadeverzekeringen (C-463/06, Rep., p. I-11321), un organism de securitate socială nu poate să fie considerat o parte defavorizată, demnă de protecție în temeiul normelor privind competența judiciară internațională. Pe de altă parte,

articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 nu ar menționa decât partea vătămată, și nu un eventual cesionar legal.

24 În aceste condiții, Landesgericht Feldkirch a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Trimiterea la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din [Regulamentul nr. 44/2001], cuprinsă în articolul 11 alineatul (2) din regulamentul menționat, trebuie interpretată în sensul că un organism de asigurări sociale, căruia i-au fost transferate prin lege (articolul 332 din ASVG) drepturile părții direct vătămate, poate introduce o acțiune directă împotriva asigurătorului la instanța dintr-un stat membru în care acesta are sediul, în măsura în care o astfel de acțiune este admisibilă, iar asigurătorul are sediul pe teritoriul unui stat membru?

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare:

Această competență există și în situația în care, la momentul introducerii acțiunii, partea direct vătămată nu are domiciliul sau reședința obișnuită în statul membru în care are sediul organismul de asigurări sociale?”

Cu privire la întrebările preliminare

Observații introductive

25 Este necesar să se releve, cu titlu introductiv, că există divergențe între diferitele versiuni lingvistice ale articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001. Astfel, versiunea franceză utilizează termenul „victime", a cărei interpretare semantică face trimitere la persoana care a suportat paguba în mod direct. În schimb, versiunea germană, care este cea a limbii de procedură, utilizează expresia „der Geschädigte", ceea ce înseamnă „parte vătămată". Or, acest termen poate să vizeze nu numai persoana care a suportat paguba în mod direct, ci și pe cea care a suportat-o numai indirect.

26 În această privință, conform jurisprudenței constante, necesitatea unei interpretări uniforme a dreptului comunitar exclude ca, în caz de îndoială, textul unei dispoziții să fie apreciat în mod izolat, dar impune, dimpotrivă, să fie interpretat de asemenea în lumina versiunilor redactate în alte limbi oficiale (a se vedea Hotărârea din 12 iulie 1979, Koschniske, 9/79, Rec., p. 2717, punctul 6, Hotărârea din 2 aprilie 1998, EMU Tabac și alții, C-296/95, Rec., p. I-1605, punctul 36, precum și Hotărârea din 9 martie 2006, Zuid-Hollandse Milieufederatie și Natuur en Milieu, C-174/05, Rec., p. I-2443, punctul 20) și în raport cu economia generală și cu finalitatea reglementării din care face parte această dispoziție (Hotărârea din 27 octombrie 1977, Bouchereau, 30/77, Rec., p. 1999, punctul 14).

27 În cazul de față, trebuie să se constate, pe de o parte, că, la fel ca în versiunea germană, în alte versiuni lingvistice ale articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 se utilizează de asemenea expresia „parte vătămată". Acest aspect este valabil în cazul versiunilor spaniolă („persona perjudicada"), cehă („poškozený"), daneză („skadelidte"), estonă („kahju kannatanud pool"), italiană („persona lesa"), poloneză („poszkodowany"), slovacă („poškodený") și suedeză („skadelidande"). Pe de altă parte, la punctul 26 din Hotărârea FBTO Schadeverzekeringen, citată anterior, Curtea a declarat că funcția trimiterii efectuate la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 este de a adăuga la lista solicitanților, cuprinsă în articolul 9 alineatul (1) litera (b) din acest regulament, persoanele care au suferit o pagubă, fără ca cercul acestor persoane să fi fost restrâns la cele care au suferit paguba în mod direct.

28 Prin urmare, articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie să fie interpretat ca vizând partea vătămată.

Cu privire la fond

Cu privire la prima întrebare

29 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă trimiterea efectuată prin articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din acesta trebuie să fie interpretată în sensul că un organism de securitate socială, cesionar legal al drepturilor părții direct vătămate într-un accident auto, poate să introducă o acțiune directă la instanțele din statul membru în care acesta are sediul împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile de accidentul respectiv, cu sediul în alt stat membru.

30 Curtea a constatat deja că trimiterea efectuată prin articolul 11 alineatul (2) la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretată în sensul că instanțele în raza teritorială a cărora este domiciliată partea vătămată sunt competente pentru a soluționa o acțiune directă împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile, atunci când o astfel de acțiune directă este posibilă, iar asigurătorul este domiciliat pe teritoriul unui stat membru (Hotărârea FBTO Schadeverzekeringen, citată anterior, punctul 31).

31 În ceea ce privește materia asigurării răspunderii civile auto, din articolul 1 punctul 2 din Directiva 72/166 și din articolul 3 din Directiva 2000/26, interpretate în lumina considerentului (16a) al acestei din urmă directive, rezultă că persoana vătămată poate intenta o acțiune în justiție în fața instanțelor de la domiciliul său împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile.

32 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă acest drept aparține de asemenea unui organism de securitate socială, cesionar legal al drepturilor victimei unui accident auto.

33 În această privință, VGKK arată că a suferit un prejudiciu prin furnizarea prestațiilor către asigurata sa. VGKK apreciază, în consecință, că ar trebui să fie considerată parte vătămată potrivit unei interpretări autonome a acestei noțiuni. Pe de altă parte, în calitate de cesionar legal al drepturilor asiguratei sale, VGKK s-ar fi subrogat, conform legislației austriece, nu numai în drepturile materiale ale acesteia din urmă, ci și în drepturile sale procedurale, inclusiv în cel prevăzut la articolul 9 alineatul (1) litera (b) și la articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001. În caz contrar, adică dacă s-ar efectua distincții în cadrul cesiunii legale, această instituție juridică ar fi golită de sens.

34 Guvernul spaniol subliniază în special că, dacă persoana direct vătămată decedează, moștenitorii acesteia, adică cesionarii legali ai drepturilor ei, ar trebui să poată declanșa, în fața instanței de la domiciliul lor, o procedură de daune interese împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile, în aceeași modalitate în care ar putea să declanșeze *de cuius* în timpul vieții sale.

35 În scopul de a asigura că Regulamentul nr. 44/2001 se bucură de o eficacitate deplină și de o interpretare autonomă, este necesară raportarea, în primul rând, la sistemul și la obiectivele sale (Hotărârea din 14 iulie 1983, Gerling Konzern Speziale Kreditversicherung și alții, 201/82, Rec., p. 2503, punctul 11, Hotărârea din 20 martie 1997, Farrell, C-295/95, Rec., p. I-1683, punctele 12 și 13, Hotărârea din 3 iulie 1997, Benincasa, C-269/95, p. I-3767, punctul 12, precum și Hotărârea din 15 ianuarie 2004, Blijdenstein, C-433/01, Rec., p. I-981, punctul 24). În consecință, aplicarea conferită instituțiilor juridice specifice, precum cesiunea legală, prevăzută de dreptul austriac și în ordinile juridice ale statelor membre, nu poate să aibă incidență asupra interpretării dispozițiilor prezentului regulament. În caz contrar, interpretarea Regulamentului nr. 44/2001 ar depinde de dreptul intern al statelor membre și ar compromite aplicarea uniformă în cadrul Comunității.

36 În această privință, considerentul (11) al Regulamentului nr. 44/2001 prevede că normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și că, astfel, această competență trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură.

37 Astfel, competența instanțelor statului membru pe teritoriul căruia are domiciliul pârâtul, indiferent de naționalitate, constituie, în sistemul regulamentului menționat, principiul general enunțat la articolul 2 alineatul (1) din acest regulament (Hotărârea din 19 ianuarie 1993, Shearson Lehman Hutton, C-89/91, Rec., p. I-139, punctul 14, Hotărârea din 5 februarie 2004, Frahuil, C-265/02, Rec., p. I-1543, punctul 23, Hotărârea din 13 iulie 2006, Reisch Montage, C-103/05, Rec., p. I-6827, punctul 22, și Hotărârea din 11 octombrie 2007, Freeport, C-98/06, Rep., p. I-8319, punctul 34).

38 Articolul 3 alineatul (1) din acest regulament derogă de la principiul general menționat. Astfel, articolul respectiv prevede că persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru pot fi acționate în justiție în fața instanțelor unui alt stat membru, dar aceasta numai în temeiul normelor enunțate în secțiunile 2-7 din capitolul II din Regulamentul nr. 44/2001 (Hotărârile citate anterior Reisch Montage, punctul 22, și Freeport, punctul 34).

39 În consecință, respectivele norme de competență derogatorii de la principiul general nu pot determina o interpretare care să privească mai mult decât ipotezele avute în vedere în mod explicit de Regulamentul nr. 44/2001 (a se vedea în special Hotărârea din 21 iunie 1978, Bertrand, 150/77, Rec., p. 1431, punctul 17, Hotărârea din 17 iunie 1992, Handte, C-26/91, Rec., p. I-3967, punctul 14, Hotărârea Shearson Lehman Hutton, citată anterior, punctul 16, Hotărârea din 13 iulie 2000, Group Josi, C-412/98, Rec., p. I-5925, punctul 49, și Hotărârea Freeport, citată anterior, punctul 35).

40 Secțiunea 3 din capitolul II din acest regulament stabilește un sistem autonom de repartizare a competențelor jurisdicționale în materia asigurărilor (Hotărârea din 12 mai 2005, Société financière et industrielle du Peloux, C-112/03, Rec., p. I-3707, punctul 29). Obiectivul acestei secțiuni este, potrivit considerentului (13) al

Regulamentului nr. 44/2001, de a proteja partea defavorizată prin norme de competență mai favorabile intereselor sale decât normele generale.

41 Funcția de protecție pe care o îndeplinesc aceste dispoziții presupune ca aplicarea unor norme de competență speciale, prevăzute în acest sens de Regulamentul nr. 44/2001, să nu fie extinsă la persoane pentru care nu se justifică această protecție.

42 Or, nu s-a susținut că un organism de securitate socială, precum VGKK, ar fi o parte mai defavorizată din punct de vedere economic și mai puțin experimentată din punct de vedere juridic decât un asigurător de răspundere civilă, precum WGV-SAV. Într-un mod general, Curtea a precizat deja că nu se justifică nicio protecție specială în ceea ce privește raporturile dintre profesioniști ai sectorului de asigurări, neputându-se prezuma că vreunul dintre aceștia se află într-o poziție defavorabilă în raport cu altul (Hotărârea din 26 mai 2005, GIE Réunion européenne și alții, C-77/04, Rec., p. I-4509, punctul 20).

43 În consecință, un organism de securitate socială, cesionar legal al drepturilor părții direct vătămate într-un accident auto, nu poate să se prevaleze de dispozițiile articolului 9 alineatul (1) litera (b) coroborate cu cele ale articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 în scopul de a introduce o acțiune directă la instanțele din statul membru în care acesta are sediul împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile de accidentul respectiv, cu sediul în alt stat membru.

44 În schimb, un astfel de cesionar legal al drepturilor părții direct vătămate, care poate să fie considerat el însuși parte defavorizată, ar trebui să poată profita de normele speciale de competență judiciară definite de dispozițiile menționate. Aceasta este situația în care s-ar afla în special, după cum susține guvernul spaniol, moștenitorii victimei unui accident.

45 În fond, concluzia de la punctul 43 din prezenta hotărâre este susținută de jurisprudența Curții privitoare la normele speciale în materia contractelor încheiate de consumatori, prevăzute la secțiunea 4 din titlul II din Regulamentul nr. 44/2001, al căror obiectiv este de asemenea protecția părții defavorizate. Astfel, Curtea a stabilit că un cesionar de drepturi care, în exercitarea activității sale profesionale, acționează în justiție pentru a invoca creanța cedentului rezultată dintr-un contract încheiat de un consumator nu poate să beneficieze de normele de competență speciale prevăzute în materia contractelor încheiate de consumatori, având în vedere că finalitatea acestora este protecția părții mai defavorizate din punct de vedere economic și mai puțin experimentate din punct de vedere juridic (Hotărârea Shearson Lehman Hutton, citată anterior, punctele 20-24).

46 O confirmare suplimentară a concluziei de la punctul 43 din prezenta hotărâre rezultă din Hotărârea Blijdenstein, citată anterior. La punctul 34 din această hotărâre, Curtea a interpretat articolul 5 punctul 2 din Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32), astfel cum a fost modificată prin Convenția din 9 octombrie 1978 privind aderarea Regatului Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (JO L 304, p. 1 și - text modificat - p. 77), prin Convenția din 25 octombrie 1982 privind aderarea Republicii Elene (JO L 388, p. 1) și prin Convenția din 26 mai 1989 privind aderarea Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze (JO L 285, p. 1), în sensul că această dispoziție nu permite unui organism public să introducă în fața instanțelor statului contractant în care are sediul o acțiune în regres pentru recuperarea unor sume pe care le-a achitat, în temeiul dreptului public, unui creditor al obligației de întreținere în drepturile căruia s-a subrogat, împotriva debitorului obligației de întreținere domiciliat în alt stat contractant, în măsura în care acest organism nu este o parte defavorizată prin raportare la debitorul obligației de întreținere menționat.

47 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se răspundă la prima întrebare că trimiterea efectuată prin articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 44/2001 la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din acesta trebuie să fie interpretată în sensul că un organism de securitate socială, cesionar legal al drepturilor părții direct vătămate într-un accident auto, nu poate să introducă o acțiune directă la instanțele din statul membru în care acesta are sediul împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile de accidentul respectiv, cu sediul în alt stat membru.

Cu privire la a doua întrebare

48 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se examineze cea de a doua întrebare adresată de instanța de trimitere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

49 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Trimiterea efectuată prin articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială la articolul 9 alineatul (1) litera (b) din acesta trebuie să fie interpretată în sensul că un organism de securitate socială, cesionar legal al drepturilor părții direct vătămate într-un accident auto, nu poate să introducă o acțiune directă la instanțele din statul membru în care acesta are sediul împotriva asigurătorului persoanei pretins responsabile de accidentul respectiv, cu sediul în alt stat membru.

Semnături